

**Latvijas Republikas Ministru prezidentes
Laimdotas Straujumas
runa Eiropas Parlamenta plenārsēdē
2015.gada 14.janvārī, Strasbūrā**

Priekšsēdētāja kungs!

Komisijas priekšsēdētāja kungs!

Godātie deputāti!

Godātie viceprezidenti!

Godātie komisāri!

Esmu pagodināta šodien būt šeit Strasbūrā un iepazīstināt Eiropas Parlamentu ar Latvijas prezidentūras prioritātēm Eiropas Savienības Padomē.

Šodien apritēs 25 gadi, kopš Latvija atguva savu neatkarību, atbrīvojoties no padomju totalitārā režīma. Ir pagājuši desmit gadi, kopš Latvija pievienojās Eiropas Savienībai un gads kopš dalības eirozonā. Uzņemties prezidentūras pienākumus Eiropas Savienības Padomē ir ne tikai liels gods, bet arī liela atbildība.

To, cik liela tā atbildība ir, mēs īpaši skaidri sajūtām 7. janvārī, kas satricināja mūs visus līdz pašiem pamatiem. Tāpēc es vēlos sākt savu uzrunu, izsakot solidaritāti un visdziļāko līdzjūtību Francijai un Francijas tautai. Uzbrukums Francijā ir kārtējais uzbrukums vārda brīvībai un Eiropas vērtībām.

Svētdien piedalījos gājienā Parīzē. Visu tautību, reliģiju un kultūru cilvēki Francijā un plašajā pasaulē saliedēti izgāja ielās, lai apliecinātu skaļi – mēs demokrātiskajā pasaulē iestājamies par vērtībām, par cilvēka brīvu pašizpausmi, par miermīlīgu dažādu kultūru un reliģiju līdzāspastāvēšanu.

Tāpēc es izmantoju šo Eiropas tautu pārstāvniecības forumu, lai aicinātu ikvienu no mums un ikvienu iedzīvotāju uz vēl lielāku cieņu pret citu kultūru un uz jaunu uzticības līmeni starp tautām. Šajā spriedzes laikā, kad terorisms gribētu mums uzspiest arvien jaunu eskalāciju, arvien plašākas sadursmes starp reliģijām, grūstu mūs uz vardarbību, mums ir jātop vēl cilvēciskākiem. Mums ir jāturpina interesēties par citām kultūrām, lai mūsu prātus nebūtu iespējams aizmiglot ar demagoģiju vai greizu faktu interpretāciju.

Eiropas Savienībai ir jābūt gatavai aizstāvēt sevi, savus pilsoņus un savas vērtības. Mums visiem, visām ES institūcijām un visām dalībvalstīm jāapvieno spēki, lai nodrošinātu adekvātu Eiropas Savienības atbildi izaicinājumam, kas mests Eiropas kopā dzīvošanas modelim un līdz ar to – mums visiem.

No 2.-4.maijam Rīgā notiks liela mēroga Pasaules preses brīvības dienai veltīts forums, kurā būs iespējama plaša viedokļu apmaiņa par šobrīd tik aktuālajiem jautājumiem.

Mums jāiedarbina visi Eiropas Savienības rīcībā esošie mehānismi, kas izveidoti cīņai pret terorismu. Īpašu uzmanību jāpievērš gaidāmajai Eiropas Iekšējās drošības stratēģijai.

Lai mūsu instrumentu klāsts būtu pilnīgs, mums visiem kopā ir svarīgi nodrošināt efektīvu informācijas apmaiņu iesaistīto dienestu starpā.

Augsti novērtējam, ka ir atjaunota diskusija par pasažieru datu reģistru (PNR). Tā ir gan vietā, gan laikā pareiza. Mēs šeit runājam par ierobežotu datu apjomu, kas ļautu labāk izsekot noteiktu personu kustībām. Es apzinos, ka šis jautājums nav viennozīmīgs. Tāpēc vēlos apliecināt, ka neatkarīgi no progresa diskusijās par pasažieru datu reģistra izveidi, Latvijas prezidentūra turpinās virzīt Datu aizsardzības pakotni kā vienu no galvenajiem elementiem digitālās prioritātes kontekstā.

Esmu pārliecināta, ka Eiropas Parlaments būs ciešs sadarbības partneris Padomei un Komisijai, jo tikai kopīgiem spēkiem mēs spēsim sniegt spēcīgu Eiropas Savienības atbildi.

Es ticu, ka Eiropa spēs parādīt vienotību un pārvarēt šos draudus. Es ticu, ka mēs neiekritīsim slazdā un neļausim terorismam sagraut mūsu ticību vienam pret otru, neļausim sarīdīt vienu pret otru dažādas izcelsmes vai reliģijas cilvēkus Eiropas sabiedrībā.

Visi kopā mēs spēsim nosargāt Eiropas vērtības. No tā atkarīga Eiropas nākotne.

Godātie deputāti!

Latvija uzņemas prezidentūru sarežģītā un izaicinājumiem pilnā laikā.

Latvijas prezidentūras sākums sakrīt ar institucionālās pārejas Eiropas Savienībā veiksmīgu pabeigšanu. Mēs augstu novērtējam Itālijas

prezidentūras un Eiropas Parlamenta paveikto, un turpināsim darbu, lai pilnveidotu visu Eiropas Savienības institūciju sadarbību.

Eiropas Savienībā vēl joprojām jūtama finanšu krīzes ietekme. Dalībvalstis un Eiropas Savienības institūcijas ir smagi strādājušas, lai atjaunotu finanšu tirgu uzticību. Dalībvalstis joprojām turpina strukturālās reformas. Eiropa lēnām, bet pakāpeniski atgriežas pie ekonomiskās izaugsmes. Šogad visās Eiropas Savienības dalībvalstīs tiek prognozēta ekonomiskā izaugsme. Eiropas Savienība joprojām ir pasaules lielākā ekonomika ar spēcīgām pozīcijām augsto tehnoloģiju jomā. Eirozonas valstu kopējais budžeta deficīta līmenis turpina samazināties. Taču šis ir arī labs brīdis, lai izveidotu sistēmu, kas būtu noturīga pret potenciālajiem izaicinājumiem nākotnē.

Eirozona paplašinās ar jaunām dalībvalstīm. Es vēlos apsveikt mūsu kaimiņvalsti Lietuvu ar pievienošos eirozonai, kļūstot par tās 19. dalībvalsti.

Eiropas Savienības iedzīvotāji bauda brīvības un labklājības līmeni, kas ir liegts iedzīvotājiem daudzās citās pasaules valstīs.

Man ir pārliecība, ka ar mērķtiecīgu rīcību, ticību Eiropas vērtībām un vēlmi darboties kopā Eiropas Savienība spēj stāties pretī izaicinājumiem, pārvarēt grūtības un virzīties uz priekšu.

Šajos Eiropas kontinentam nemierīgajos laikos ir svarīgi atcerēties, ka Eiropas Savienība ir nesusi mieru un pārliecību tās iedzīvotājiem. Pārāk bieži mēs to uztveram par pašsaprotamu.

Godātie deputāti!

Eiropas Savienības iedzīvotājus interesē konkrēti rezultāti, kas uzlabo viņu ikdienas dzīvi. To mēs varam sasniegt tikai strādājot kopā – Padome, Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija.

Pagājušā gada laikā tika ieguldīts liels darbs, Eiropas Savienības institūcijām formulējot savas prioritātes jaunajam institucionālajam ciklam.

Mēs vēlamies strādāt pie to ieviešanas, vienlaikus pievēršot uzmanību jaunajiem izaicinājumiem.

Latvijas prezidentūra iezīmējusi trīs skaidrus prioritāšu virzienus:

- Konkurētspējīga Eiropas Savienība,
- Digitāla Eiropas Savienība un
- Iesaistīta Eiropas Savienība globālajā līmenī.

Godātie deputāti!

Pirmkārt, mēs vēlamies stiprināt Eiropas Savienības konkurētspēju un veicināt ekonomisko izaugsmi.

Strukturālās reformas, fiskālā atbildība un investīcijas – tie ir "trīs vaļi", uz kuriem nākamajos gados jābalstās Eiropas Savienības izaugsmei. Izaugsmei, kas nodrošina jaunas darba vietas, nevis uzliek jaunus parādus nākamajām paaudzēm.

Mēs atzinīgi vērtējam Eiropas Komisijas priekšsēdētāja piedāvāto Investīciju plānu. Esam gatavi aktīvi strādāt, lai Eiropas Stratēģisko

investīciju fonds sāktu darbību jūnijā. Vakar ir iznācis Komisijas priekšlikums. Ceram uz labu sadarbību ar dalībvalstīm un Eiropas Parlamentu, lai nodrošinātu raitu likumdošanas procesu. Investīcijām pievilcīgas vides izveidošana ir mūsu kopēja atbildība.

Jau ilgstoši Eiropā ir jūtama vajadzība pēc Enerģētikas Savienības. Mums ir nepieciešama uz solidaritāti, uzticību un drošību balstīta enerģētikas politika, labāk integrēta enerģētikas infrastruktūra un efektīvāka pārvaldība. Enerģētikas Savienības izveide būs viens no prioritārajiem jautājumiem Latvijas prezidentūras laikā.

Tāpat, mēs turpināsim darbu pie Vienotā tirgus pilnveides, nodrošināsim Eiropas semestra procesu koordināciju Padomes ietvaros. Latvijas prezidentūras laikā pārskatīsim Stratēģiju „Eiropa 2020”. Veicināsim darbu pie rūpnieciskās konkurētspējas. Strādāsim pie Ekonomikas un monetārās savienības stiprināšanas. Īpašu uzmanību pievērsīsim labākam regulējumam.

Otrkārt, mēs vēlamies padarīt Eiropu digitalizētāku.

Mēs gribam pilnvērtīgi izmantot Eiropas digitālo potenciālu un strādāt pie efektīva vienotā digitālā tirgus izveides. Tiešsaistes patērētājiem jābūt vienlīdzīgi pieejai precēm un pakalpojumiem par labāko cenu, neatkarīgi no tā, vai viņi dzīvo Briselē vai Bratislavā, Rīgā vai Romā. Tāpat jāveicina digitālās vides drošība un uzticamībai tai.

Tas palīdzēs radīt darba vietas un veicinās izaugsmi, kā arī pārvērtīs Eiropu par pasaules vadošo uz zināšanām balstītu ekonomiku.

Mēs plānojam strādāt pie Digitālā vienotā tirgus stratēģijas, un drīzumā sagaidām konkrētu Komisijas priekšlikumu. Digitālās programmas asambleja Rīgā būs lieliska iespēja satikties politikas veidotājiem un biznesam.

Galvenie digitālā vienotā tirgus elementi ir datu aizsardzība un līdzsvarotas reformas telekomunikāciju tirgū. Mūsu uzmanības lokā būs arī kibernetika un patērētāju tiesības.

Treškārt, mēs vēlamies redzēt Eiropas Savienību vairāk iesaistītu un atbildīgu starptautiskajā līmenī.

Mēs atbalstīsim Augsto pārstāvi un Eiropas Ārējās darbības dienestu, stiprinot Eiropas Savienības vienotību un veicinot reģionālo stabilitāti un mieru.

Eiropas kaimiņi būs mūsu prezidentūras prioritāte. Mēs atbalstīsim darbu pie Eiropas kaimiņu politikas pārskata. Tikai dabiski, ka mūsu galvenā uzmanība pamatā ir pievērsta Austrumiem, taču mēs tik pat nopietni strādāsim arī pie jautājumiem, kas svarīgi mūsu kaimiņiem Dienvidos. Migrācijas radītie izaicinājumi mūsu dienaskārtībā.

Mēs nevarēsim izvairīties no sarunas par bezprecedenta notikumiem mūsu Austrumu kaimiņos. Krievijas agresija pret Ukrainu ir apdraudējums Eiropas miera un tiesiskuma pamatiem. Ir pilnīgi izslēgts, ka Eiropas Savienība atzīs stiprākā tiesības, kas pārkāpj valstu teritoriālo integritāti.

Eiropas Savienības spēks ir rīcības vienotībā. Šajā sakarā es vēlos pateikties dalībvalstīm un Eiropas Savienības institūcijām par spēju saglabāt vienotību, kad bija jāpieņem lēmumi par Eiropas Savienības reakciju uz notikumiem Ukrainā un Krievijas agresiju. Daudziem pasaulē tas ir pārsteigums. Latvijas prezidentūra aktīvi darbosies, lai saglabātu šo Eiropas Savienības vienotību nemainīgu arī turpmāk.

Šī gada maijā Rīgā notiks Austrumu partnerības samits. Rīgas Samits dos iespējas izvērtēt sasniegto kopš Austrumu partnerības samita Viļņā. Tam jākalpo kā skaidram signālam, ka Eiropas Savienība atbalsta Austrumu partnerības valstis.

Mums arī jāskatās plašāk attiecībā uz Centrālāzijas reģionu, kur Eiropas Savienības klātesamība un iesaiste nerasniedz savu pilnu potenciālu. Mēs aktīvi darbosimies, lai pārskatītu Eiropas Savienības Centrālāzijas stratēģiju.

Eiropas Savienības starptautiskās lomas stiprināšana ietver arī globālos aspektus.

Mēs palīdzēsim veicināt sarunas par tirdzniecības līgumiem ar Amerikas Savienotajām Valstīm, Kanādu un Japānu. Vērienīgā Transatlantiskā tirdzniecības un investīciju partnerība ne tikai nodrošinātu vairāk nekā 100 miljardu eiro ieguvumu un ES ekonomikas stimulēšanu, bet nestu arī ģeopolitiskus ieguvumus.

2015.gads ir Eiropas Attīstības gads. Mēs koncentrēsimies uz ES ieguldījumu ANO samitam par ilgtspējīgas attīstības un nabadzības samazināšanas mērķiem pēc 2015.gada.

Latvijas prezidentūra strādās pie globālajiem izaicinājumiem atbilstošas Kopējās drošības un aizsardzības politikas veidošanas.

Godātie deputāti!

Latvijas prezidentūras mērķis ir konkurētspējīgas, digitālas un starptautiski spēcīgākas Eiropas veidošana.

Mūsu mērķis ir nosargāt Eiropas vērtības, brīvības, drošības, tiesiskuma un savstarpējās tolerances telpu, kas raksturo Eiropu pasaulē.

Mums ir svarīgi strādāt ciešā sadarbībā ar jums. Šis ir galvenais iemesls manai vizītei šodien – nostiprināt mūsu sadarbību un veidot saskaņotu Padomes un Eiropas Parlamenta darba kārtību.

Latvijas prezidentūra ir pragmatiska un apņēmīga.

Dzirnakmens, ko mēs esam izvēlējušies par savas Prezidentūras logo, reiz bija būtisks inovācijas elements. Tas nesa plašas izmaiņas mājsaimniecībām visā Eiropā.

Man dzirnakmens nozīmē pārticību, stabilitāti un enerģiju. Es vēlētos, lai ar šīm vērtībām arī asociētos Latvijas prezidentūra. Mēs vēlamies stiprināt Eiropas Savienības virzību uz attīstību, stiprināt ticību Eiropas idejai un iedvesmot mūs uz gudru un tālredzīgu izaugsmi. Uz cilvēkiem tuvu Eiropu.

Paldies!